

Fourth Part

ویجت‌های پیشرفته (Advanced Widgets)

در این فصل با چهار ویجت قدرتمند و پرکاربرد PyQt6 آشنا می‌شویم: **QListWidget** برای نمایش لیست‌های آیتم‌محور، **QTabWidget** برای تب‌بندی صفحات، **QTreeWidget** برای نمایش داده‌های سلسله‌مراتبی و **QTableWidget** برای نمایش جداول دوبعدی. هر ویجت را از جنبه‌ی ویژگی‌ها، متدهای مهم، و مثال کد با کامنت‌های انگلیسی بررسی می‌کنیم تا در پروژه‌های واقعی بهره‌مند شوی.

۱. QListWidget

خب ، **QListWidget** یک کلاس راحت برای نمایش لیست آیتم‌ها با رابط مبتنی بر آیتم است که امکان افزودن، حذف و انتخاب چندگانه را می‌دهد [GeeksforGeeks](#). هر عنصر لیست از نوع **QListWidgetItem** است و می‌توان مشخصاتش را دلخواه تنظیم کرد [Python Tutorial](#).

متدها و ویژگی‌های کلیدی

- `addItem(text)` / `addItems(list_of_texts)`
- `currentItem()` / `currentRow()`
- `takeItem(row)` برای حذف یک آیتم [GeeksforGeeks](#)
- `setSelectionMode(mode)` برای تعیین حالت انتخاب (Single, Multi, Extended) [pythonpyqt.com](#)
- `itemClicked` سیگنال برای واکنش به کلیک [YouTube](#)

مثال کاربردی

```
import sys
from PyQt6.QtWidgets import QApplication, QWidget, QListWidget

app = QApplication(sys.argv)
window = QWidget()
window.setWindowTitle('QListWidget Example')
window.resize(300, 200)
```

```

8
9 list_widget = QListWidget(window)
10 list_widget.addItem('Item A', 'Item B', 'Item C') # add multiple item
11 list_widget.setSelectionMode(QListWidget.MultiSelection) # allow multi-select
12
13 def on_item_clicked(item):
14     print('Clicked:', item.text()) # print clicked item text
15
16 list_widget.itemClicked.connect(on_item_clicked) # connect signal
17
18 list_widget.resize(280, 160)
19 list_widget.move(10, 10)
20 window.show()
21 sys.exit(app.exec())

```

۲. QTabWidget

باید بدانیم QTabWidget ویجتی برای مدیریت چند صفحه (tab) است، هر تب می‌تواند یک layout یا ویجت‌های دیگر را در خود جای دهد [GeeksforGeeks](#). با متدهای `insertTab()` و `addTab()` می‌توان تب‌ها را پویا مدیریت کرد [TutorialsPoint](#).

متدها و ویژگی‌های کلیدی

- `insertTab(index, widget, title)` / `addTab(widget, title)`
- `setCurrentIndex(index)` / `removeTab(index)`
- `tabBar().setTabsClosable(True)` برای اجازه بستن تب‌ها
- `currentChanged` سیگنال هنگام تغییر تب [YouTube](#)

مثال کاربردی

```

import sys
from PyQt6.QtWidgets import QApplication, QWidget, QTabWidget, QLabel, Q\

app = QApplication(sys.argv)
window = QWidget()

```

```

7 window.setWindowTitle('QTabWidget Example')
8 window.resize(400, 250)
9
10 tabs = QTabWidget(window)
11
12 # first tab content
13 tab1 = QWidget()
14 layout1 = QVBoxLayout(tab1)
15 layout1.addWidget(QLabel('This is Tab 1'))
16 tabs.addTab(tab1, 'Tab One') # add first tab
17
18 # second tab content
19 tab2 = QWidget()
20 layout2 = QVBoxLayout(tab2)
21 layout2.addWidget(QLabel('Content of Tab 2'))
22 tabs.addTab(tab2, 'Tab Two') # add second tab
23
24 tabs.resize(380, 230)
25 tabs.move(10, 10)
26 window.show()
sys.exit(app.exec())

```

۳. QTreeWidget

برای نمایش داده‌های سلسله‌مراتبی (مانند فایل‌سیستم یا ساختار درختی) مناسب است. QTreeWidget می‌توان ستون‌های متعدد و آیتم‌های فرزند تعریف کرد [Qt Documentation](#). هر گره از نوع [Stack Overflow](#) QTreeWidgetItem است و می‌تواند زیردسته داشته باشد.

متدها و ویژگی‌های کلیدی

- `setHeaderLabels(list_of_labels) / setColumnCount(n)`
- `addChild(child_item) / addTopLevelItem(item)`
- `childCount() / topLevelItemCount()`
- `itemClicked` سیگنال برای واکنش به کلیک روی گره

مثال کاربردی

```
1 import sys
2 from PyQt6.QtWidgets import QApplication, QWidget, QTreeWidget, QTreeWidgetItem
3
4 app = QApplication(sys.argv)
5 window = QWidget()
6 window.setWindowTitle('QTreeWidget Example')
7 window.resize(400, 300)
8
9 tree = QTreeWidget(window)
10 tree.setColumnCount(2)
11 tree.setHeaderLabels(['Name', 'Value']) # set column headers
12
13 # create root item
14 root = QTreeWidgetItem(tree, ['Root', '0'])
15 # create child items
16 child1 = QTreeWidgetItem(root, ['Child 1', '100'])
17 child2 = QTreeWidgetItem(root, ['Child 2', '200'])
18 root.addChild(child1)
19 root.addChild(child2)
20
21 tree.expandAll() # expand all nodes
22 tree.resize(380, 280)
23 tree.move(10, 10)
24
25 def on_item_click(item, col):
26     print(f'Clicked on {item.text(col)} in column {col}')
27
28 tree.itemClicked.connect(on_item_click)
29
30 window.show()
31 sys.exit(app.exec())
```

۴. QTableWidget

کاربرد QTableWidget برای نمایش و ویرایش داده‌ها در قالب جدول (ردیف × ستون) کاربرد دارد. هر خانه از نوع QTableWidgetItem است و می‌توان سلول‌ها را ادغام (span) یا سفارشی کرد [GeeksforGeeks](https://www.geeksforgeeks.org/python-qtablewidget/).

متدها و ویژگی‌های کلیدی

- `setColumnCount(c) / setRowCount(r)`
- `setVerticalHeaderLabels(list) / setHorizontalHeaderLabels(list)`
- `setItem(row, col, QTableWidgetItem(value))`
- `setSpan(row, col, rowspan, colspan)` برای ادغام سلول‌ها
- `cellClicked` سیگنال برای واکنش به کلیک روی سلول [Qt Documentation](#)

مثال کاربردی

```
import sys
from PyQt6.QtWidgets import QApplication, QWidget, QTableWidgetItem, QTableWidgetItem

app = QApplication(sys.argv)
window = QWidget()
window.setWindowTitle('QTableWidget Example')
window.resize(450, 300)

table = QTableWidgetItem(window)
table.setRowCount(3)
table.setColumnCount(3)
table.setHorizontalHeaderLabels(['A', 'B', 'C']) # set headers

# fill table with data
for i in range(3):
    for j in range(3):
        item = QTableWidgetItem(f'{i},{j}')
        table.setItem(i, j, item)

# span a cell (make it cover 2 columns)
table.setSpan(2, 0, 1, 2) # row=2, col=0, rowspan=1, colspan=2

table.resize(430, 280)
table.move(10, 10)

def on_cell_click(row, col):
    print(f'Cell clicked at ({row}, {col})')
```

```
28  
29 table.cellClicked.connect(on_cell_click)  
30  
31 window.show()  
32 sys.exit(app.exec())
```

تمرین‌های پیشنهادی

۱. QListWidget : یک دکمه اضافه کن که آیتم انتخاب شده را با takeItem حذف کند.
۲. QTabWidget : امکان افزودن تب پویا با کلیک یک دکمه بساز (addTab use).
۳. QTreeWidget : عمق درخت را تا سه سطح افزایش بده و برای هر گره آیکن اختصاص بده.
۴. QTableWidget : سلول‌های یک ستون را قابل ویرایش (setFlags) کن و داده‌ها را در فایل CSV ذخیره نما.